

ПИТАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ В ОЛІМПІЙСЬКОМУ РУСІ УКРАЇНИ

В. Ковальов, доцент

Т. Мотузенко, старший викладач

Центральноукраїнський національний технічний університет

Олімпійські ігри сучасності – це не тільки найвищий спортивний форум планети, а подія культурного значення, демонстрація досягнення науки і техніки, медицини та мистецтва. Зрозуміло, що підготовка і проведення цього масштабного значення вимагає будівництва спортивних споруд сучасного рівня з використанням новітніх будівельних матеріалів та технологій. Одночасно в змаганнях тисячі учасників, зокрема у м. Парижі на Ігри XXXIII Олімпіади прибуло 10500 атлетів, які представляли 206 країн світу. *Необхідно врахувати* ще тренерів, суддів, техніків, лікарів та працівників засобів масової інформації. Ця подія привертає увагу мільйонів глядачів телебачення багатьох, що потребує забезпечення технічними засобами висвітлення Олімпійських ігор. Церемонію відкриття відвідали 320 тис глядачів, які розмістилися на берегах річки Сени. За підрахунками організаторів, близько 11,2 млн. осіб, охочих на власні очі побачити Олімпійські ігри, відвідали столицю Франції. Все це потребує забезпечення місцями проживання, засобами пересування та харчування, організації роботи закладів культури, торгівлі, та інших послуг, як учасників, так і гостей Олімпійських ігор. Особливої чіткої та злагодженої роботи потребують органи безпеки в цей непростий час коли у світі є воєнні конфлікти, здійснюються терористичні акти, зокрема і війна у центрі Європи, яку розв'язала росія проти України.

Безумовно, така складна і масштабна подія в якій беруть участь, прямо чи опосередковано, велика кількість людей та техніки, впливає на екологію навколишнього середовища. Саме тому Міжнародний олімпійський комітет має на меті зробити Олімпійські ігри «екологічно чистими». Так МОК вимагає від організаторів дотримуватися рекомендацій щодо підготовки та проведення Олімпійських ігор, та визначив найбільш пріоритетні напрями природоохоронної діяльності суб'єктів олімпійського руху, зокрема:

- Виробництво і споживання екологічно чистої продукції спортивної індустрії(спортивний одяг, екіпірування, устаткування, харчування);
- Інвестування проектів з вивчення проблем навколишнього середовища в сфері послуг;
- Інформаційне забезпечення діяльності спортивних організацій щодо охорони довкілля;
- Організація і проведення спортивних заходів відповідно до екологічних вимог і стандартів;
- Планування, проектування і будівництво екологічно чистих спортивних споруд;
- Розробка і впровадження освітніх проектів з формування екологічно орієнтованого світогляду суб'єктів олімпійського руху;
- Розробка юридичної і правової бази природоохоронної діяльності в сфері спорту;
- Створення банку даних в області екологічної інформації в практиці спортивної діяльності, екологічної картографії в спорті;
- Участь у міжнародних природоохоронних проектах.

Національний олімпійський комітет України, як складова міжнародного олімпійського руху вживає заходів щодо впровадження рекомендацій МОК і саме з цією метою створена комісія «Спорт та навколишнє середовище».

Діяльність комісії проводиться у п'ятьох стратегічних векторах (напрямах): внутрішня циркуляція, залучення стейк-холдерів, формування еко-світогляду населення та організація еко-

заходів, а також підтримка сталого розвитку спортивної інфраструктури.

Комісія підтримала реалізацію в рамках всеукраїнського проекту НОК #OlympicLab екологічного напрямку, який присвячений темі збереження довкілля і проводиться за підтримки Міжнародного олімпійського комітету. Завдяки реалізації цього проекту діти здобувають не лише теоретичні знання, а й навчаються практичних навичок у лісівників, представників ДСНС, природоохоронних організацій, мають можливість власноруч посадити саджанці, дізнатися про сортування сміття та відходів тощо. Заходи цього напрямку проводяться упродовж року в усіх регіонах, зокрема з нагоди Всесвітнього дня охорони навколишнього середовища, який відзначають щороку 5 червня.

Уперше відділення НОК України в Черкаській області у 2021 році реалізували міжнародний проект #OlympicLab спільно з прогімназією м. Каунас (Литовська республіка). Учні разом з олімпійцями двох країн обговорювали екопроблеми сьогодення, правила поведінки з відходами і ділилися досвідом.

Більшість регіональних відділень НОК упродовж року провела заходи з висадки саджанців учнівською молоддю спільно з олімпійцями в рамках проектах НОК «Олімпійська спадщина».

Члени комісії взяли участь у підготовці та проведенні щорічної науково-практичної конференції зі сталого розвитку, що організує Національний університет фізичного виховання та спорту.

Всеукраїнський спортивно-масовий захід для дітей та молоді #OlympicLab було засновано НОК 2016 року, його співорганізаторами є Міністерство молоді та спорту України.

Пропаганда здорового способу життя, поширення ідей олімпізму, розвиток олімпійського руху в Україні через різні напрями, що покликані залучити якомога більше дітей та молоді до здорового способу життя, є головною метою щорічного заходу. #OlympicLab охоплює 6 напрямів:

- «Чат з чемпіонами та навички лідерства»;
- «Основи розвитку бізнесу та кар'єри»;
- «Розвиток/добробут – пізнай себе»;
- «Олімпійські та людські цінності»;
- «Олімпійський екомодуль» започаткований з 2020 року;
- «Гендерна рівність у спорті».

Щороку в регіональних відділеннях проводиться близько 250 заходів, участь у яких беруть біля 10000 осіб. В рамках проекту у 2021 році здійснена висадка Олімпійського лісу Івано-Франківській області за участі членів НОК, олімпійців, учнівської та студентської молоді.

Список літератури

1. Матеріали Генеральних асамблей НОК України 2019-2023 років.
2. Олімпійські Ігри-2022 та екологія. Якими рішеннями здивує Пекін? <https://rubryka.com/article/olympic-games-2022-and-ecology/>
3. Олімпіада нового покоління: спорт, екологія, технології. <https://www.builditlab.org/news/olympic-games-2024-sport-ecology-tehnology>
4. Озюменко Н.М. Дослідницький проект «Олімпійські ігри та навколишнє середовище». <https://naurok.com.ua/doslidnickiy-proekt-olimpiyski-igrita-navkolishne-seredovische-278728.html>
5. Екологічна політика Міжнародного олімпійського комітету https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/249260/mod_resource/content/1